

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: عمومی	سوالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۲۹		«غائبین موجه»	سال اول آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴	

ردیف	سوالات	نمره

۱	الف) بیان معنی شعر و نثر (۶ نمره) بیت ها و عبارات های زیر را به فارسی روان بنویسید . ۱- رقعہ ای نوشتیم . ۲- ستاره مان از اول مطابق نیامد . ۳- پی بردیم راه دست خودش هم نیست . ۴- قطران بر خود گرفت که این کار بکند . ۵- بزرگی خرد و دانش راست نه گوهر و تخمه را . ۶- از آن ، این داستان گفتم که امروز بدانی قدر و بر هیچش نبازی ۷- کاین شیوه ی دری تو چون دود می رود . ۸- از آن بُسرد گنج مرا دزد گیتی که در خواب بودم گه پاسبانی ۹- بدو گفت ارایدون که رستم تویی بکشتی مرا خیره از بدخویی ۱۰- تا گرمابه بان ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم . ۱۱- حالی آن لعل ابدار گشاد پیش آن ریگ ابدار نهساد	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۱ ۱
۲	ب) معنی لغت (۲ نمره) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱- دشمن در برابر ایمان چنود خدا متکی به ماشین پیچیده ی جنگ است. ۲- دل شیطان را از رعب و وحشت می لرزانند . ۳- کودک با سماجت گفت . ۴- هر که در مسلخ گرمابه بود ، برخاست . ۵- تحصیل باید با فراغ بال و تائی انجام گیرد . ۶- هر ساله به جست و جوی تسلایی می رفت . ۷- از تنگ شکرست ، قیمت تر و عزیز ۸- گریزی رندانه زد که به سود اسب انجامید.	۲
۳	پ) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- ارزشمندترین اثر دهخدا چه نام دارد ؟ ۲- موضوع کتاب « پرستو در قاف » چیست ؟ ۳- ملک الشعرای بهار ، قصیده را در چه سبکی می سرود ؟ ۴- دو ویژگی اصلی حماسه را ذکر کنید . ۵- دو مورد از موضوعاتی که در شعر و نثر دوره ی مشروطه بازگفته می شود ، بیان کنید . ۶- در بیت « فرزند عزیز را به صد جهد / بنشاند چو ماه در یکی مهد » مشبه و مشبه به را مشخص کنید . ۷- نویسنده ی هر یک از آثار زیر را بنویسید . الف: گلشن راز ب: اسکندرنامه ج: با کاروان حله	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۲۵

« ادامه ی سوالات در صفحه دوم »

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: عمومی	سوالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۴ / ۳ / ۲۹		«غانین موجه»	سال اول آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت دوم (خردادماه) سال ۱۳۸۴	

ردیف	سوالات	نمره

۴	ت) خود آزمایی (۴ نمره) ۱- با توجه به مصراع « به گردان لشکر سپهدار گفت » مقصود از « سپهدار » کیست ؟ ۲- در بیت « آمد آورد پیش خیر فراز گفت گوهر به گوهر آمد باز » مقصود از گوهر اول و دوم چیست ؟ ۳- حرف « ک » در « خُرچینک » به چه معنی است ؟ یک نمونه ی دیگر ذکر کنید . ۴- جمله ی « می خواهم بحر را در کوزه ای بریزم » یعنی چه ؟ ۵- در درس « کلاس نقاشی » کشیدن چه قسمتی از اسب برای معلم مشکل بود ؟ او برای حل مشکل خود چه چاره ای اندیشید ؟ ۶- منظور از « لباس انسان پرچم کشور وجود اوست » چیست ؟ ۷- اصطلاح « به روی بزرگوار خود نیاورده » کنایه از چیست ؟ معادل امروزی آن را بنویسید . ۸- معادل امروزی « برنشین » و « دررویم » را بنویسید .	۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵

۵	ث) درک مطلب (۴ نمره) - با توجه به شعر زیر به پرسش ها پاسخ دهید : چون رایت عشق آن جهان گیر / شد چون مه لیلی آسمان گیر پرداخته دل زگار او بخت / درماند پسر به کار او سخت خویشان همه در نیاز با او / هر یک شده چاره ساز با او بیچارگی ورا چو دیدند / در چاره گری زبان کشیدند گفتند به اتفاق یک سر / کز کعبه گشاده گردد این در ۱- این شعر در چه قالبی سروده شده است ؟ ۲- مفهوم کنایی « آسمان گیر شدن » در بیت اول چیست ؟ ۳- در بیت چهارم « زبان کشیدند » یعنی چه ؟ ۴- مصراع دوم بیت پنجم به چه معناست ؟ ۵- منظور از « خاک تن » در بیت زیر چیست ؟ « قطره ی علم است اندر جان من / وارھانش از هوا وز خاک تن » ۶- مصرع دوم بیت « بدو گفت کاین بر من از من رسید / زمانه به دست تو دادم کلید » به چه مفهوم است ؟ ۷- عبارت « همیشه نان سواره باشد و او پیاده » به چه معناست ؟ ۸- منظور از « دریای خون » در بیت زیر چیست ؟ « در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید »	۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵

۶	ج) حفظ شعر (۱ نمره) جاهای خالی را کامل کنید . ۱- روزی تر و خشک ما بسوزد ..... ۲- تو را من چشم در راهم ..... / که می گیرند در شاخ ..... سایه ها رنگ سیاهی .	۰/۱۵ ۰/۱۵

جمع نمرات	۲۰	« موفق باشید »

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ کشوری درس: ادبیات فارسی (۱)	رشته: عمومی
سال اول آموزش متوسطه «غائبین موجه»	تاریخ امتحان: ۱۳۸۳ / ۳ / ۲۹
کلیه دانش آموزان روزانه در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۸۴	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره

۶	الف) بیان معنی شعر و نثر (۶ نمره) ضمن عرض سلام و خسته نباشید در این بخش نظر همکاران محترم صائب است .	
۲	ب) معنی لغت « هر مورد ۰/۲۵ » ۱- چ چند ، لشکریان ، سپاهیان ۲- ترس ، دلهره ۳- اصرار ، پافشاری ، بی شرمی ۴- رخت کن حمام ۵- آهستگی ۶- آرامش یافتن ، بی غمی ۷- بار ۸- زیرکانه	
۳	پ) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- لغت نامه ی فارسی (۰/۲۵) ۲- سفرنامه ی حج (۰/۲۵) ۳- سبک خراسانی (۰/۲۵) ۴- تخیلی بودن (۰/۲۵) شکل داستانی آن (۰/۲۵) ۵- واقعیات زندگی ، مسایل سیاسی ، اجتماعی دو مورد (۰/۵) ۶- فرزند عزیز (مشبهه) (۰/۲۵) ، ماه (مشبهه به) (۰/۲۵) ۷- الف: شیخ محمود شبستری (۰/۲۵) ب: نظامی (۰/۲۵) ج: عبدالحسین زرین کوب (۰/۲۵)	
۴	ت) خودآزمایی (۴ نمره) ۱- افراسیاب (۰/۵) ۲- گوهر اول = جواهر ، لعل - گوهر دوم = استعاره از خیر (۰/۵) ۳- حرف تصغیر ، بارانک ، دمک ، درمک (یا هر مثال صحیح دیگر) (۰/۵) ۴- مفاهیم وسیع و بی کرانی در الفاظ محدود بیان کنم . (۰/۵) ۵- کشیدن ساق پای اسب ، علفزاری ساخت و حیوان را تا ساق پا به علف نشاند . (۰/۵) ۶- بیانگر اعتقاد و نگرش و فرهنگ اوست . (۰/۵) ۷- اصلاً اعتنایی به آن نکرد - محل نگذاشت ، اعتنا نکرد (یا هر مفهوم مشابه) (۰/۵) ۸- سوار شو - داخل شویم (۰/۵)	
۴	ث) درک مطلب (۴ نمره) ۱- مثنوی (۰/۵) ۲- برافراشته شدن ، شهرت یافتن (۰/۵) ۳- سخن گفتن (۰/۵) ۴- این مشکل با توسل به درگاه کعبه ، رفع می شود . (۰/۵) ۵- اسارت تن (جسم) (۰/۵) ۶- روزگار کلید مرگ و زندگی مرا در اختیار تو نهاد . (۰/۵) ۷- همیشه در جست و جوی نان باشد و به آن نرسد و یا : همیشه گرسنه و بدبخت بماند . (۰/۵) ۸- سرخی خورشید هنگام غروب (۰/۵)	
۱	ج) حفظ شعر (۱ نمره) ۱- آتش که به زیر دیگ سوداست . (۰/۵) ۲- شباهنگام - تلاجن (۰/۵)	
۲۰	جمع نمره	« آرزوی توفیق و سلامت برای شما عزیزان داریم »